

Приймається передплату

на новий педагогічно-ідеологічний часопис

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

Виходитиме 5 разів в рік: в лютий, квітень, червень, жовтень й грудень, в об'ємі по 1 аркушеві друку. Ті, що зложать відразу цілорічну передплату одержать даром Пластовий Календарець на рік 1936, що містить багатий пластовий матеріал (116 ст.).

обговорюватиме справи новітнього виховання молоді в нас і за границею, зокрема подаватиме й з'ясуватиме головні й підставові напрямні пластової ідеології й виховання.

подаватиме інформації з поля методики пластової праці, обговорюватиме справи пластово-організаційні й приносить вісті з життя цілого Укр. Пластового Уладу й всіх інших пластових організацій цілого світа. Обговорюватиме пл. книжки й часописи, міститиме пл. бібліографію.

з'ясуватиме Укр. Пласт тісно з усенароднім українським життям, із його минулим і майбутнім, розглядаючи укр. пластове життя на тлі життя цілого Українського Народу та його ідейних поривів до кращого завтра.

присвятить свою увагу економічному движению Укр. Народу, уважаючи економічну силу як одну із конечних передумов гарного успіху в життю одиниць і цілих народів і створення життє радичного, здорового пласт. світогляду.

міститиме розпорядки, прикази, інструкції та інформації Верховної Пластової Команди, яка з рамени Укр. Тов. Охорони Дітей проводить працею в Укр. Пл. Уладі.

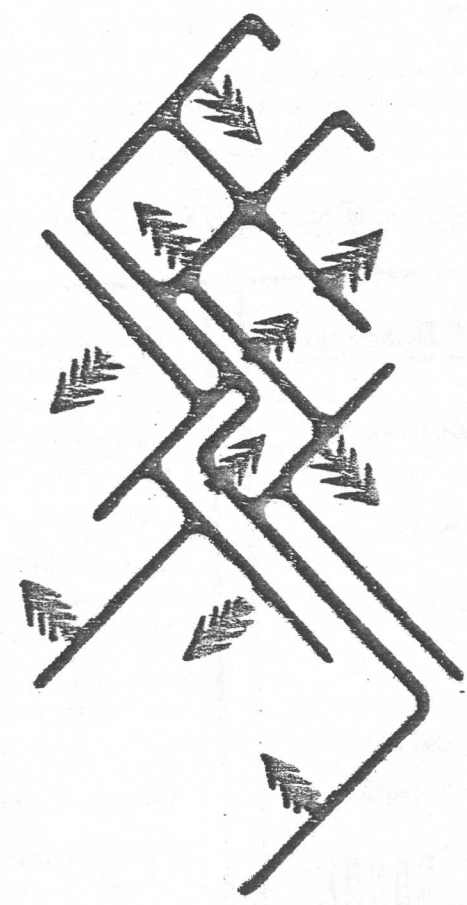
Передплата виносить: річно 3 зол., піврічно 1-50 зол., одно число коштує 60 сот.

Адреса Редакції й Адміністрації: Львів, Бляхарська 11. I.

Гроші й листи слати на адресу:

Данило Фіголь, Львів, вул. Марка 20, для П. Ш.

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

Офсетова відбитка з оригіналу, виконана в робітні ГІБ в Дітройті.

ЗМІСТ Ч. 1.

	Стор.
Читачу!	1
Др. Ол. Тигівський: Кудю йти?	2
Степан Охримович: Пластова й громадянська робота	6
С. Левицький: По той бік Збруча	8
Инж. А. Сербин: Значіння економічної ділянки у виховній акції Пласту	9
Формування пл. провідника й метода Пельмана	11
Скв.т.м. В. Кархут: Льотні стежі	13
Скв.т.м. Ісайв Петро Маркіян: Роля Пласту в національному розвитку	17
Senior: В останні дні	18
Урядові Вісти	20
З пластового світу	21
Огляд пластових журналів	22
Огляд пластових книжок	23

Вінета роботи Йвана Крушельницького.

Пластунки й Пластунки!

Вашим обов'язком
попирати рідний
промисл!

Тому

купуючи
цукорки, жадайте
виключно виробів

„ФОРТУНИ НОВОЇ“

Пластовий гурток се най-
менша пластова організа-
ційна клітинка.

Праця в пл. гуртку, се під-
става всієї пластової праці.

Про неї читай у книжечці:

Е. Ю. ПЕЛЕНСЬКОГО

„ПЛАСТОВИЙ ГУРТОК“

Кольорова обгортка! Бо-
гато ілюстрацій!

Ціна 1 зол.

Для кольортентів 25% опусту.

ВИДАВНИЦТВО „ВОГНІ“

Львів

проф. С
книгаря

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

ЧАСОПИС ПРОВІДУ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТОВОГО УЛАДУ,
ПРИСВЯЧЕНИЙ СПРАВАМ ПОЗАШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ.

РІК I. ЧИСЛО I.

ЛЬВІВ

ЛЮТЕНЬ 1930

Читачу!

Перед Тобою перше число нового пластового журналу — Пластового Шляху.

Зродилось воно з пекучої потреби провідницького слова, що здавна дається відчувати в розбудові нашого Уладу. Досі намагались ми заготовити її інструкторським листком: «Пластовий Провід» та іншими провідницькими виданнями. Одначе мимо усіх зусиль не встигли вони створити противваги й довелося доповнювати її чужою пресою. Великої користи з цього не було й не могло бути — бо ж вона зросла на чужому ґрунті й була висловом чужих обставин і змагань. Подавала тішки загальні напрямні, які пл. провідник часами зовсім неправильно переціплював на рідну почву. Зарадити цьому недомаганню нашого Уладу й вказати позначений українським духом і культурою пластовий шлях — ось перше завдання нашого журналу.

Всесвітній скавтінг пройшов уже довгий шлях еволюції — по словам Бі-Пі — має вже двацятьодин літ. Наочно переконається про це кожний, порівнюючи перші скавтові прогульки з останнім Джемборі, прочитуючи перші примітивні статті про скавтінг і модерні провідницькі підручники. Український Пластовий Улад, хоч молодший віком, іде в своїй розбудові рівним з ним кроком. Одначе кожний, приглядаючись уважніше помітить дивну односторонність — великий розвій пл. практики при рівночасній черепашності пл. теорії. Явище це викликав у першу чергу брак провідницького журналу. І коли химерній судьбі захотілось би сьогодні прорвати нитку життя нашого Уладу, а опісля знову її прями — мусіла би навязати до теперішнього стану пл. теорії. Звідсіля і друге завдання нашого журналу — зафіксувати кожний етап розвитку нашого Уладу та стати збірником придбаного пл. досвіду.

Стільки про — так сказатиб — внутрішню сторінку нашої програми.

Біля неї рівноважно станула друга — зовнішня. По своїй суті е вона продовженням усіх пластових сторінок, якими в ряди-годи звертався Український Пластовий Улад до українського громадян-

ства. Були вони реакцією на його байдужну часами неприхильну поставу до пл. справи. У висліді зродили вони серед широких кругів своєрідний сантимент-симпатю. Одначе він — побудований на поверхнім пізнанню нашого життя — нетривкий і при першому подуві неприхильного вітру легко розвіється. Перетворити його в непохитну любов до пластової організації, що прийшла би з поміччю в час бурі й негод, що змінила би пасивного симпатика у співробітника — ось головне завдання другої сторінки нашої програми.

Як сам зауважуеш, шан. Читачу, змагання наше не нове. Воно — стихійний вплив внутрішньої сили й розбудови нашого Уладу — виступає тим разом у більше суцільній формі.

До Тебе шан. Читачу — від нас одне прохання — не відмовляй помочи в службі великій Ідеї.

Редакція

Яким Паша Раша

ДР. О. ТИСОВСЬКИЙ.

Кудю йти?

(Гутірка на тему органу пластового проводу).

Кудю йти? — це сутне питання „Пластового Шляху“. Бо й якже мостити „шлях“, коли не зналось би, як і куди. Чи моя гадка й мої тут замітки дадуть ясну відповідь на таке питання, чи я взагалі як слід визнаюсь у цьому ділі, просто не знаю, але можу запевнити, що в цім, що скажу, узглядною весь мій досвід, всі мої помічення й оцінюю їх із можливою у людини безсторонністю. Думаю, що коли не інакшу, то хоч таку воно матиме вартість, що комусь іншому можливо буде порівняти мої погляди й мій досвід зі своїми, а порівняння дає найкращу змогу дійти до загальних правил.

На що звернути в першу чергу нашу увагу? Маємо виховувати масу чи одиниці? Чи може масу через одиниці? Треба собі цей намір безсторонно усвідомити: Ми, існуюче й якое там виховане покоління, маємо чи там хочемо відорватися від сучасности й від себе самих і нове покоління створити іншим ніж ми є й принаровити до обставин життя інших ніж наші.

Мені це виглядає на зовсім смілу претенсію до ясновидючости й до ексکورпорації. Чоловік уже не раз пробував „вилізти зі себе“ й сотворити щось поза чи понад себе, але при наймогучіших вискоках уяви все — тільки ріжно комбінував це, чим сам є, чим є його сучасне оточення й це, що сам пізнав. Так прецінь виглядають його найвищі поняття й мрії, коли приходиться йому їх собі уявити: Янголів бачить він укриленими людьми, безсмертні духи привиджуються йому з людськими чертами тіла й в одягах, які з безсмертністю не мають зовсім нічого спільного, лет у піднебесні простори уявляв він собі, й ледви чи досі про це не мріє, як лет птиці при помочи рухових крил і все інше, що опісля з'являється йому нараз в іншій, несподіваній формі, з'являється як нова, непередбачена ним дійсність. Не потребує хіба пригадувати, як зовсім інакше ніж всі передбачення, обчислення, приготування виглядала світова війна, як зовсім інакше поводитись би ми зараз, коли перенесено би нас у передвоєнну епоху, а як мимо цього знову зле підготовані зустрічали би ми нову всесвітню катастрофу, коли їй сподобалось би зараз вибухнути. Просто сказати: Вміємо жити минулим і сучасним, але не вміємо вжитися в майбутнє. А коли так, то чи можемо братися за виховання молоді для цього майбутнього життя, для цих майбутніх обставин?

Скажете: Цей сумнів, це питання, означало би взагалі втрату віри в можливість і потребу всякого виховання, не тільки пластового. Тільки відріжняйте добре виховання від навчання, бо для навчання такий сумнів не вирине ніколи: Щоби щось нового творити, треба доконче навчитися цього, що досі пізнано. А виховання, це надавання думкам і чувствам якогось напрямку. Одначе відріжним кожне інше виховання від пластового виховання. Отже кожне інше виховання мимо повищих сумнівів є можливе: Можу прецінь виховувати молодь до сучасности, сказатиб до „вірности“, тим обставинам, які зараз існують. Можна теж виховувати молодь до минувшини з наміром повороту в майбутнім до обставин, які нам подобалися в минулім. Ці наміри виховання зовсім викональні, реальні й про них у різних формах нераз чується. Тільки Пласт взяв у свою програму виховання для майбутнього.

З цієї трудности треба собі здати докладно справу. А кажу це тому, що багато між нами таких, які пластова виховання утотожують зовсім з вихованням взагалі — до сучасности або до минулого. Дехто вважає навіть це останнє за конкретне виконання абстрактної програми пластового виховання. За непорозуміння дуже легко, а ще легше за викривлення ідеології Пласту. Це викривлення, коли ще не в нас, то в деяких чужих уладах є вже фактом: В деяких скавтових уладах виховують молодь вже не для майбутнього, а з виразним наміром зберігати сучасність, а навіть повернути до давно-давно минулого. Це наміри й цілі, скажу, приватної ідеології, приватних інтересів і тому такий Пласт у практиці бється завзято з голошенням собою пластовим законом. Пластовий закон являється при таким пониманню Пласту чимось дуже зглядним, просто в практиці невикональним. Тимсамим паде основа Пласту. Пласт мимо

назви, часом навіть правно забезпеченої, перестає бути Пластом, пластовою ідеєю.

Щоб оминати злишнього непорозуміння, поясню, що памятаю добре вислів „у молоді наша майбутність“, щєбто що кожне виховання думає про майбутність. Тільки коли кажу про виховання до сучасного або минулого, то маю на думці цей плян, з яким виховники приступають до виховання молоді. Саме цей плян може відповідати сучасній або минулій формі, стилеві будівлі громадянського життя. Отсе-ж Пласт мав би виховувати по плянові не сучасного й не минулого, а майбутнього, досі не виконаного, просто ще неіснуючого стилю. Якже це можливе?

Як можливе, то Пласт є Пластом, як неможливе, то Пласт, в його властивім розумінні, є неможливий.

Я думаю, що Пласт є можливий і можливе пластове виховання. Розумію це так: Є напевно деякі прикмети спільні взагалі всім стилям громадського співжиття. Їх дасться вишукати, вибрати й поставити як аксіоми, які мусять бути узгляднені при кожній будівлі сучасній, минулій, майбутній. Ці прикмети якнайкраще укріпити в характері молоді, це перша викональна, реальна ціль пластового виховання, виховання майбутнього громадянства, не вдаючись навіть в трудну штуку передбачування майбутніх обставин. Друга річ не так у пляні як у методі.

Майбутніх громадян у властивому розумінні можуть виховати тільки сучасні, щєбто в нашому випадку теперішні пластуни. Остаточно у звязи з тим і тамто перше: Бо тільки пластуни (в повному щього слова значінню, не щойно кандидати на назву пластунів) можуть як слід вичути, вислідити елементарність, необхідність деяких прикмет, що повторюються, що мусять повторюватися в кожній будівлі громадянського устрою, обчисленого на якийсь тривання. Говорім конкретно: В позапластовім вихованню бачимо пр., як виховник поучає молодь, що нездорово чи хочби й не гарно, нечємно курити тютюн — а сам курить. Таких прикладів в різних красках і відтінках можна би, як звісно, навести множество. Мені ходить тільки про пояснення мого погляду. Отсе ж в пластовому вихованні не тільки щось того роду не є допускаєме, але недопускаєма є навіть думка, що треба виховувати інших власним приміром. Така теоретична (а здебільша невиконувана) засада може бути добра в позапластовому вихованні. У Пласті виховник не має бути аскетом, що жертвує свої забаганки для спасення інших, ані не є він штучно укованим моделем людського ідеалу — зробленим, як кожний модель, з маси, якої не вільно дотикати, бо легко щось ушкодиться й модель перестане бути ідеалом, зразком. Пластові виховники мусять бути самі собою й для себе пластунами, без почуття, що роблять зі себе жертву ідеї, скажу коротко: Вони мають бути пластунами без пози.

Це не щось дуже нове. Маю на думці виховників давнього, старинного стилю: Тих грецьких філософів, що творили школи, в яких вони самі були першими й постійними учениками. Вони були самоуками й гуртували довкола себе інших самоуків. Мабуть ясно

висказуюсь: Пластовий виховник мусять бути й почувати себе постійним пластуном учнем-самоуком, на якому інші, охотні до пластового самоудтва, можуть побачити чого й як цікаво навчитись би. Тому по мому не мають сутнього значіння в Пласті якісь почетні титули для пластових виховників, титули, що відбирають їм характер пластових вихованків, а ставлять на недоступні педестали, де місце не живим людям, а якимсь статуям, нараженим на — обтовчення й затрачення форми. Це добре для представників державної влади, для війська, для товариств, підприємств, тільки не в Пласті, бо Пласт, це школа самоуків, а хто бажає сам учитися, того не треба гіпнотизувати титулами. Говорю тут про ролю й почування виховника, а не вихованка, значить вихованок може й дуже шанувати й відзначувати виховника (не обовязково „повинен“ — бо це його внутрішня річ, річ його почувань викликаних простою симпатією до такого типу людини як даний виховник) але виховникови не повинно приходити на думку перениматися тими проявами симпатії, хіба за симпатію віддячуватись симпатією.

Вертаю до річи: Такі пластуни й таким способом можуть пластово виховувати молодь до майбутнього. Чому?

Бо ділаючи приміром, природно не нароком, пластун виховник викличе в інших, передовсім у молоді, охоту наслідувати його. Це будуть поодинокі обставини й поодинокі способи поладнування з ними, виконані виховником, а з яких виховаєток мусітиме дорогою заключання і проб дійти до сути цієї штуки: Виробити в собі потрібну рису характеру або здобути відповідне знання. За свої помилки він не буде почувати жалю ні до виховника ні до його теорій, тільки бачитиме свою невмілість порівнати обставини, серед яких йому, вихованкови щось не вдалося. Колиж догляне помилку у виховника, не висміє його, тільки подумає, як краще було інакше зробити й колись попробує, чий кращий спосіб. Таким способом вихованок зрозуміє ціль пластових методів виховання, користатиме з них, щоби здобути багато досвіду й знання й щоби дорівнати або й перевищити виховника, не на те, щоби почванитися: „Осьто я мудріший“, тільки для власного вдоволення, вдоволення, яке випливає з умілості. Цей вихованок не думатиме про це, щоби виховника обманити, або відтак йому чимось імпонувати, бо цей виховник теж з ним не лукавив і не удавав ні ліпшого ні розумнішого ніж дійсно був. Цєю дорогою вихованок набуде сам відповідно до свого хисту ці вмілості й ці риси характеру, які, наслідуючи виховника, виніс з боротьби з обставинами, дійсними не урєвними й не вмовлюваними кимсь для якогось інтересу. Такий вихованок ростиме й розвиватиметься по пластовим засадам, разом з обставинами, ростиме характером і знанням в товаристві свого пластового виховника.

Так можна творити майбутність, можна виховувати по пластовим законам не спинюючи розвою нереальними урєвнями, не доводячи до різких конфліктів, які є все зударом минулого з майбутнім і обману з правдою. Тим способом можна й пласти зі струєю життя вперед і тим життям кермувати. Туди Пластови отвертий, свободний, добрий і певний шлях у майбутнє.

По мойому ціллю нашого часопису повинно отже бути не вчити тільки помагати самоудтву. Пластуни провідники, яким повелося поконати в пластовому дусі якусь трудність, повинні безпретенсіонально подавати тут, в який спосіб це довершили. Для інших був би це цінний досвід. Може це неправильно, але що до мене, то не узнаю добрими кандидатами на пластових провідників тих, що кажуть: „Поведу вам Пласт, тільки дайте інформації, як це зробити“. Деінде таке фабрикування пасивних провідників можливе, у Пласті ні. Це виходить з цього, що вище сказав про поняття й ролю пластуна виховника. Тому й часопис не повинен поучувати, тільки подавати досвід, а річчю читачів, коли вони хотять бути пластовими виховниками, на цім досвіді вчитися самим. Майбутність Пласту не в пластовій молоді, тільки в пластунах виховниках самоука. „Пластовий Шлях“ повинен стати органом їх взаємної самопомочі.

СТЕПАН ОХРИМОВИЧ ЧК.

Пластова й громадянська робота.

(На маргінесі VII. Зїзду старших пластунів).

Пригадуючи перебіг усіх попередніх Зїздів УУСП, не трудно усвідомити собі цілу еволюцію, що її пройшов цей улад від початку свого існування, щоби остаточно прийняти сьгоднішні, на загал уже твердо скристалзовані, ідеологічні й організаційні форми. Одною з перших стало порушуваних проблем було завсіди питання про відношення Пласту як організації до різних громадянських установ та участь старших пластунів у т. зв. громадянській роботі. Питання без сумніву одно із засадничих для цілого уладу.

Для юнаків і тимбільше для новиків воно не існує. Для них Пласт є одинокою організацією, мініятурою громадянства, світом, що в цілості вичерпує їхні заінтересування й обовязки, наказує, як поступати на кожному кроці. Праця поза Пластом, т. зв. служба батьківщині понята в першу чергу як педагогічний засіб, має свій початок і нормується тільки від одного осередку, яким є Пласт. Справа змінється, коли рівночасно з переходом в ряди УУСП, пластун стає членом громадянства з усіми правами й обовязками. М сцем, де він повинен виявити себе є не тільки сама пластова організація. З природи річи він входить в круг різних роду станових, культурних та політичних завдань, до яких Пласт як організація не має безпосередного відношення. Служба батьківщині перестає бути виховним засобом, вона стає першим завданням, яке треба реалізувати по думці прийнятих і органічно засвоених принципів пластового закона. І звідси питання, що стало предметом дискусій усіх попередніх зїздів і причиною нерішучих, пововичних пояснень на практиці в ідеологічній і організаційній справі: Чи Пласт як організація має брати участь в громадянському житті й

в якому характері? Чи силою своєї моральної вишости повинен монополізувати в своїх руках усі ділянки громадянської роботи в усіх без винятку справах суверенні становища? Тоді яке його відношення до політичних партій ітд. ітд.? Колиж Пласт в першу чергу виховна організація для юнаків, то чи потрібно тоді поза пластовими інструкторами окремої організації старших пластунів? Чи може всі старші пластуни мають займатися виключно інструкторською працею, нічим більше? Усі ці екстремні питання, питання не тільки такої чи іншої діяльності, але питання цілі й призначення уладу взагалі, сьгодні вже поза нами. Трохи міркувань, більше досвіду — й життя само принесло їм розвязку, поставило на єдиний правильний шлях. Останньому Зїздові прийшлося тільки без зайвих дискусій зясувати дійсність і зафіксувати в коротких резолюціях.

Та все ж цікаво познайомитися хоч тепер, як поставлено це питання у Англіїців. Наводжу відносне місце за Седлячком (Szkoła Harcerza, Warsz. 920. ст. 13).

Для старших скавтів (»Old Scouts«) утворено »Дружній Союз Скавтів«, який має обняти скавтів, що по скінченні шкіл розїздяться по різних частинах величезної британської імперії. Ціллю того Союзу є:

- 1) Удержувати звязок скавтів між собою й Рухом, тоді як прийдеться їм покинути куріні й вийти на боротьбу зі світом,
- 2) Зберігати ідеали доброї громадянської служби, якої вчилися як скавти-юнаки,
- 3) Приєднувати до Руху молодих людей, що не були скавтами й давати їм нагоду служити батьківщині. —

Про зовсім анальогічне призначення уладу ст. пластунів, як найвідповіднійшої форми для зберігання ідеалів доброї громадянської служби, а ніколи для безпосереднього вмішування як організовансі цілості до такої чи іншої громадянської роботи — після останнього Зїзду можемо говорити й в нас. У нас тільки йдучи за точкою пл. закона про карність; організованість, організаційні форми більш звязані, не такі свобідні, як у Англіїців. В цій формі УУСП. є продовженням цієї школи доброї громадянської служби, як і ціле життя для людини є школою.

Зокрема наші куріні старших пластунів в формі нових студентських корпорацій з розвиненим товариським життям і суверенним впливом цілого гурта на погляди й поступки кожного члена на всіх ділянках життя, показалися найкращою формою співжиття на засадах пластової ідеології та найбільш природнім місцем для виявлення індивідуальности в колективі.

Другим питанням відносно громадянської праці старших пластунів, яке вже від довшого часу вимагало категоричної відповіді, є питання: Чи й наскільки заняття в Пласті звільнює даного пластуна від активної участі в громадянському житті? З позапластових кругів пластуни нераз зустрічаються з закидом, що замикаються виключно в своєму крузі, марнують час на пусті заняття й забави й не виконують навіть примітивних громадянських обовязків. Заміти ці подиктовані передовсім недоцінюванням цілої пластової роботи, її регенеруючого виховного значіння для нації, подібно як ще дуже недоцінюють у нас

напр. спорту. І тут не могло бути іншої відповіді як ця, що її ясно поставлено на Зізді Пласт як такий є вже сам дуже важною громадянською установою й через те Пластун занятий працею в Пласті, чи як інструктор, чи як член провідних його органів має повне право, поза загальними громадянськими обов'язками відмовитися від вимаганої від нього іншої громадянської праці. Цього вимагає розвиток і поширення самого Пласту, про що хіба таки річчю пластунів є дбати в першу чергу. З другого боку ніяк не провинюється ані проти громадянської моралі, ані проти пластового закону пластун, що реалізацію своїх пластових обов'язків бачить поза пластовою організацією, в тій чи іншій ділянці громадянського життя й для цього свою працю в Пласті обмежує до дрібних буденних, загально-вимаганих чинностей. Відповідно до власного заінтересування, вродженого нахилу, чи набутих кваліфікацій пластунам залишається вільну руку вибрати пластову чи іншу ділянку громадянської праці, цю чи іншу форму служби батьківщині, щоби виконувати її згідно з принципами пластового закону й вносити всюди в найрізноманітніші прояви життя елементи пластового духа. Річчю Команди УУСП (знова згідно з винесеними резолюціями) є тільки нормувати й контролювати працю поодиноких ст. пластунів в різних ділянках. Цілком річчю винесено при цьому критерій ініціативної й звичайної, буденної роботи. Саміж пластунів вже досі виявили в великій мірі свій розмах і спроможність боротися з твердими вимогами життя й ми певні цього, що ще краще виявлять їх далі.

С. ЛЕВИЦЬКИЙ (ЛЬВІВ)

По той бік Збруча.

Вряди-годи подавали ми вже в М. Ж. жмутки відомостей про організацію укр. молоді по той бік Збруча т. зв. «юних піонерів», урядової організації учнів по методам праці нам дуже близької, ідеологічно від нас одначе дуже різної. На тому місці подамо декілька відомостей про організації молоді підпольні на Радянщині, що тут і там появляються, як протест проти «уніформовання» цілого руху молоді під фірмою «юних піонерів», проти обмеження свободи, проти обмеження прав нації. І так читаємо в урядовім радянськім журналі «Народное Просвещение» в 5 і 6 числах за 1928 р.: В літі 1928 р. відбувся 6-ий Всеросійський Зізд завідуючих відділами народної освіти. Делегат Алексінській (Москва) доносить, що в школах Москви й Петербурга відкрито нелегальні організації «бойскавтів». Поруч нелегальних організацій учеників існують у тих школах II степеня організації ТИД (Товарищество и Дружба), ОДТИД и СЕТ і (Иштышты), організації, що дозволили учням виявити свою енергію поза легальними «юними піонерами». І другий делегат, від Центр. Бюра ЮП, Зорін нарікає на сильне поширення нелегальних організацій учнів «навіть»

у таких центрах, як Москва й Петербург, на Уралі й на Білій Русі. Комсомол їх здемаскував. «Бойскавти» видавали навіть свій підпольний часопис, у якому м. и. писали: Тяжке время переживает наш край; з неописаним хамством, дикістю й нахабством подопано елементарні права чоловіка. Та не тільки негодяї більшовики несуть гніт, не тільки наш край стогне під їх гнітом, але й широкі народні маси несуть ярмо рабства, падаючи під його тягарем, і доля цілого ряду націй зависить від жмені «політиканів».

Вже в М. Ж. звертали ми увагу на сильний зріст «юних піонерів» на Україні. Їх часопис доходить до 200.000 передплатників. Сей факт пояснити тільки урядовим натиском годі. Чому не чуємо про нелегальні організації на Україні? Пояснити се можна тим, що нині Ю. П. на Україні провадять м. и. своєю пресою на укр. мові, жаданням українських бібліотек і т. п. широку українізацію зденационалізованої досі молоді. Їх навіть урядовий часопис виступав проти пасивності в українізації й проти національних, проти українських замашок (На Зміну NN.) Українська молодь дівставши раз свободу виявляє свою енергію наразі в одному напрямі. Та ми певні, що на сьому укр. молодь не спиниться. Сама культурна праця й свобода не вдовольнить її, як не вдовольнила в давнину Т. Шевченка, революц. Грабовського й інших.

В минуле літо відбувся в Харкові Всеукраїнський злет «Ю. П.» Деякі групи (загони) Ю. П. виступили в українських народніх строях, продукуючи українські народні пісні та нац. танки. Не знаємо bliще, як їх прийнято на злеті, та деякі часописи опять літер. журнал «Нова Генерація» ч. 9 за 1929 назвав їх виступи «нікчемними» по суті й по змісті. Ілюстрація до характеристики сих «політиканів», що щоб приспати українську націю одною рукою сїють культурні благодати між укр. народні маси, але з другої сторони, з другої руки не можуть випустити ще нагайки, якою шмагають не тільки політичні вольності Української Нації, але навіть і се, що могло би приспати Українську Націю на її шляху до меж свобідного вияву своєї національної волі.

СКАВТМ. ІНЖ. А. СЕРБИН
екон. реф. ВПК.

Значіння економічної ділянки у виховній акції Пласту.

Ніхто мабуть не заперечить, що досіль звертано замало уваги на те, яку виховну ролю відіграє в пл. праці економічна ділянка та яку користь могла би а згл. повинна би принести для цілого пл. Уладу та для кожного пластуна. Являється вона може одинокою або найбільше виховуючою або найбільше деморалізуючою ділянкою.

Особливо маю тут на думці уділювання підмог для пластунів

і збірки на такі підмоги. Самозрозумілою річчю є, що заклики Верховної Пластової Команди, звернені до свідомішого громадянства прийти з підмогою в розбудові пл. таборів, у будові пл. дому чи покриванні недоборів на загальні цілі Уладу, як необхідні — є морально оправдані користями виховної праці У. П. У. для цілого громадянства. Однак ніяк не може бути толерованим явище, що за підмогами звертаються поодинокі гуртки чи курні й обертають їх на індивідуальні потреби, Пласт як школа життя не дає нікому права понижувати себе особисто в очах жертводавців і то саме з титулу приналежности до Пласту. Право до цього — це нічого іншого як понижування престижу пл. Уладу, заперечування його виховної вартости.

Звідси ніяк не може бути оправданим обдаровування й найбільшого пластуна без рівночасного наложення обов'язку рекомпензати. Підмога чи дарунок в усякій своїй формі повинні бути завжди нагородою-премією за успішну пл. працю чи науку. Можуть вони бути рівнож звичайною заплаатою за якусь надобовязкову працю — але ніколи деморалізуючим і понижуючим його гідність в очах товаришів дарунком. Підмоги — дарунки вбивають у вбогої молоді не тільки почуття гідности — але, що більше, охоту до праці, до відплати за одержане, хочби в малій частині.

До чогож отже позитивного мусимо змагати в економічному напрямкові пл. виховання? В першу чергу до перетворення атавістичних психічних наростів, використовуючого, чужими руками зі своєї землі добути надбання, — Українця. Молодь наша мусить врешті-решт переконатися, що торгова й промисл — одинокі постають житеву силу нації, створюють почву для розвитку культури й підносять її престиж в чужинецьких очах. Український Пластовий Улад мусить стати носієм ідеї економічного розвитку й еманципації нашого народу й в змаганню до цієї цілі мусить пристосувати весь свій виховний метод. Звідсіль — належалоби впровадити деякі зміни в виучуванні пл. вмлостий. В підшукуванні їх требаби звернути увагу в першу чергу на ті, що наказували би стало дивитись на вислід, що будилиб індивідуальну ініціативу, що навчали би чогось нового — пожиточного. Однак Пласт не навчає — він тільки будить цікавість — інтерес і тому, запізнаючи молодь з якоюнебудь фаховою роботою, не можна вдовольтись тільки примітивними формами. В кожній економічній праці, на рилі, в промислі чи торговлі пластун повинен бачити приманчіві можливости й то в таких розмірах, що примушувалиб його до дальшої праці, до безупинного поступу.

На прикінці хочу звернути ще на одно увагу. Закріплені сердечні звязки, гармонізуючі світогляди пл. робітників створюють міцну базу для праці на економічному полі. Вона — понята по пластовому мусить бути доцільно й карно організована й відзеркалювати в собі усі світла характеру, вихованого пластовою методою.

Формування пл. провідника й метода Пельмана.

Нам самим під розвагу.

У всяких наших журналах, присвячених справі виховання пл. провідників, приходиться часто прочитувати високопарні вислови про вагу, про благородність їх виховної місії; словом кожна сторінка кричить до них — Усовершуйтесь, щоб стали гідними свого звання. — Дуже — писав недавно Скальний Вовк в зворушуючих медитаціях про провідників — не шукаємо в тебе втілення ідеалу, але хочемо, щоб ти стало пився в гору й розглядавсь кругом широко. — То знову; — щоб стати справжнім пл. провідником замало опанувати пл. техніку; тут треба змагати до реалізації даної життєвої концепції, попросту послуку даній філософії. — Однак конечним є — на мою думку — створити бодай ясну візію мети, до якої зміряє Пласт; тим більше що треба на чімсь утвердити почуття відповідальности пл. провідника й створити точку зачіпу його безупинних змагань з самим собою за своє краще «я».

Тимчасом мені здається, що в усіх тих письмах, не зовсім ясно про це говориться, не зовсім ясно вказується на середники, яких належалоб вживати в змаганню до цієї мети. — Станьте на тому шпилі! — пишеться. — Там дихнете вольним повітрям, кинете оком по широкому, горизонті!

— Прекрасно! Тільки я ніяк не зумію там видрапатися; можливо, що мені бракує тренінгу — однак в половині дороги мені забракне віддиху. Зрештою я не знаю дороги — чи не могли би ви подати мені декілька вказівок? — Працюйте над собою, щоб стати ліпшими; різьбіть вашу духовну статую. — Так! вірте мені; я того самого прагну. Я бачу себе таким, як хочу бути, але я не знаю як до себе братися.

Чи Пласт вас не вдовольє?

Я вже чую її — вашу відповідь: Чи Пласт вас не вдовольє? Будьте «пластуном», але пластуном цілим своїм еством Чи ж він не вчить ліпше, як яканебудь інша метода послуговування власними руками, в чім уже древній Анаксагор бачив головне джерело людської інтелігенції? Чи ж він не розвиває обсерваційного змислу, бази всякого інтелектуального життя? а уваги, — учительки думки? а хисту дедукції, розумовання, що у висліді дає прямолінійність і почуття справедливости. Чи не сподіємося, що Пласт розпалить у серцях любов і братерство всесвітне? Чи ж пластовий ідеал, як вислід усіх змагань, до моральної едности, не надасть їй будівлі свого вихованка? Чи Пласт не створить, з тих дітей, з ріжними, часами, противними нахилами, еств морально зорганізованих і здисціплінованих — лю д и й вкінці. Це ясно, що Пласт не має такого впливу на провідників, як на самих пластунів, але чи не росте він з дня на день? Чи, коли провідник проводить грами, що розвивають у його хлопців деякі духові вартости, рівночасно не розвиває тих-же своїх? Чи може пл. провід нарзбудову, не уліпшує того, хто його справує, розуміється — якщо він, дійсно привязує до нього якунебудь важність?

Сувора метода.

Такі це усе правда та мимотога я не піддаюся. Зовсім певно, що виховання, яке набувають пл. провідники для себе, виховуючи своїх хлопців — не без вартости. Однак має воно одну слабу сторону — воно є емпіричне. З другої сторони; хтож, може бути певним, що усі наші пл. провідники зуміють знайти в Пласті таку методу «самовиховання», якої від них вимагає їхня духовна зрілість. Це якраз найтяжше й найважніше місце цілої квестії. І тут треба, щоб це уже було виконане; треба, щоб хтось вказав ясно, в який спосіб кожний зрілий може брати участь в Пласті, узгляднюючи свій духовий розвій; щоб хтось пристосовував пластову методу для ужитку зрілих так, як це не без грудів пристосовано її для ужитку молоді. Тимчасом пл. провідники, що хочуть сперти розбудову своєї особистости на Пласті, мусять робити це власним коштом. Ясно, що кращі з них знайдуть це усе, якщо тільки відчують

дійсну потребу; однак, я маю на думці ту більшість пл. провідників, людей пересічних, вправді повних запалу й доброї волі, які дуже рідко займаються складними питаннями психології й педагогії. Як думаєте? Чи не треба боятися, що вони, входячи всеціло в Пласт, вносять з собою всі світа й тіни власного духового порядку, що вони творять Пласт на своє «подобу»? Чи ж поволі не запримічуємо того? Чи ж неіснує в кожного пл. провідника своя власна коначна епіція Пласту? Скажете цього ніяк неможна оминати. — Можливо. А далі, чи люди ці входячи в Пласт так як його розуміть, можуть найти в нім підставу для дальшої розбудови свого духа? Іншими словами: Якщо, в теперішньому стані Пласт є на диво добре приміненний до молоді й може надати їй розгону на цілу життєву дорогу, то ніяк не можна сказати цього відносно до зрілих, що приймаючи в ньому участь, бажають різьбити свого духа. Формування характеру зрілої людини, а зокрема креація особистости самого провідника, вимагають іншої методи, більше суворой й фактично приміреної до його інтелектуального розвитку.

Досі ніде не стрічався я бодай зі спробою започаткування її. Однак думаю, що вслід за цими рядками, прийдуть ширші доповіді й розуміється принесе то багато користи й може у висліді створити те, якого брак так дуже дається нам відчувати.

Велику поміч принесе нам у цій матерії — дванадцять книжечок Інституту Пельмана, що складають його «систем самовиховання».

Це мабуть не вперше приходиться вам чути про нього. Однак ви певно не знаєте, що Бі-Пі це один з активних пельманістів. — Всякий хто пильно студіює Пельмана — сказав він — не може нічого іншого робити як тільки удосконалюватися.

Метода Пельмана повстала не більше як сорок літ тому, однак можна сміло сказати, що вона «стара як світ». Вона являється збором усіх вказівок самовиховання, що існують від коли на землі «живуть і думають люди», раціональним «виснаєм» того, що є корисним в кожній галузі знання. Подібно, як кожна наука, сперта на експериментах минулого, вона задержує в собі усе, що має тревалу вартість, і стало стоїть отвором для здобутків поступу.

(Далі буде).

З »Le Chef« пер. ск. —

ОДИНОКА НАЙЛІПША

Й СВОЄРИДНА ПАСТА ДО ВЗУТТЯ

„ЕЛЄГАНТ“

КОНСЕРВУЄ ШКИРУ.

УЖИВАЙТЕ ЛИШЕ ЦЮ ПASTУ.

АДРЕСА:

Львів, Кордецького 51. Число телефону 60-04.

Скаэтм. ВАСИЛЬ КАРХУТ »Л. Ч«.

Льотні Стежі.

(Дещо про гуртування ремісничой молоді й гідготовку її до громадянського життя).

Мійською молоддю в нас дуже мало опікуються!

Попадає вона до чужинців майстрів, просякає у них чужим духом і, згодом пропадає для українського народу.

Молсдий хлопець має свої домагання. Він потребує товариства. Незаспокоєння отсеї природної тяги до товариського життя дає у висліді це, що наші хлопці попадають у чужинні товариства, котрі саме займаються гуртуванням та перероблюванням на своє копито української молоді, що шукаючи хліба пішла з сіл до міст.

Даймо отже нашій ремісничій молоді соперника цих товариств, соперника що заспокоював би отсю природну тягу товариської молоді: Український Пласт.

Хай українська реміснича молодь у своєму важкому бориканні зі злиднями, в боротьбі за кусень насущного хліба має й ясніші хвилини молодечой безжурности, розривок, дихнення свіжим воздухом у крузі зичливих ровесників.

Хай освідомлюється національно й заздальгідь підготовлюється до відвічальної пізнішої громадянської праці: Боротьби за український характер міст на нашій землі, за економічну й культурну силу українського ремісництва.

Відшукуймо наших хлопців!

Як побачите затурканого хлопця в убогій, зношеній одежі, з неспілим поглядом, що чужо почуває себе на міському бруку — заговоріть до нього.

Це буде сільський хлопчина, що не знає куди обернутися в місті. Тихий, покірний хлопчина, що буде вам вдячний, якщо впровадите його в пластове товариство.

Зпочатку буде він тихенько сидіти на сходинках, усьому жадно прислухуватись до часу, аж відбуде один пластовий табір. З табору поверне він бадьорий, повний запалу до праці, словом; прегарний пластун.

І якщо ви ним добре покермуєте в важніших для нього переломних хвилинах (— вирастання з хлопячого віку й перехід у мужеський, — Пласт тоді видається негідною його віку забавою, непорозуміння з чужинцем майстром по причині належання до Пласту, брак заняття й т. д.) із великою вибачливістю та зрозумінням його душі підійдете до нього як старший брат і приятель, — то будете з нього мати прегарного пластового робітника.

Трохи інакше представляється справа з міською молоддю. Її можна поділити на маломістечкову й великоміську.

Маломістечкова мало чим ріжниться від сільської. Її легше захопити, але й трудніше задоволити її домагання до організації, але

вона в своїй суті не очужинена. Не допустити, щоби попала до «Стшеляца», «Стражи огньовей» — і вона вратована. Мало вратована! З неї виростуть гарні, свідомі міщани з роду тих, що в середніх віках несли на своїх плечах вагу української культури й ідею державности.

А врешті великоміська молодь. Усвідомім собі, що багато зпоміж неї не знає навіть рідної мови. У декотрих живе тільки спомин походження, у декотрого остало тільки призвище.

Це діти сутерин, часто передчасно зістарілі трудними умовами життя — батяри. З них рекрутувались «львівські діти».

Отце найхімерніший елемент, дуже часто непевний і невдячний, але як кого полюбить, — піде за ним хочби й в огонь.

Що до цього третього роду молоді перед Пластом велике завдання національно-освідомлює й уморальнює.

Методи гуртування.

Якщо маєте до розпорядимости домівку, в якій ви могли б уряджувати сходи, то це є велике улекшення в вашій впорядницькій праці.

Ніхто вам налаженням не буде переривати сходи, відривати уваги слухачів, псути настрої сходи, який ви мусите викликати кожною вашою гутіркою, якщо хочете переняти хлопців тим, про що говорите.

Домівку цю хай ваші хлопці приборуть, щоби не виглядала як казарня. Роздобудьте часописів (відповідних до віку й образування хлопців) малу, але добірну бібліотечку. Заведіть в домівці джигури, щоби була чистота, та й щоби хлопці при звичаювалися до службовости.

До такої домівки можете збирати вряди-годи хлопців на гутірки. По гутірці можна урядити яку товариську забаву, якщо маєте фонди, то урядіть спільний підвечірок, тощо. Це є метода збирання.

Але ліпшим є метода вибирання. Говорите з одним, другим хлопцем, стараєтесь пізнати його, зискати його довіря. Довідатись яких має товаришів, приятелів, попросити, щоби вас з ними зазнакомив. Пізнати, що їх цікавить, і що їх лучить..... і поволі підсувати думку про потребу організації. Заохотити їх до праці над своїм само-образуванням, підсувати підхожу лектуру, потім визначувати який точний, сталий час на сходи.

І приступити до правильної пластової праці.

Тільки одна трудність в цьому методі: нераз трудно найти хлопців. Але й на це є рада.

Льотні Стежі.

Льотні стежі, це не є навіть гуртки пластових прихильників. Вони мають за завдання зойно їх виховати.

Льотними стежами називаю підготовчі гуртки для зєднання пластових прихильників зпоміж ремісничої молоді.

Потребу таких стеж викликає ця обставина, що хлопець ремісник втягнений зразу до правильної пластової праці, по якомусь часі

знеохочується до Пласту. Багато тоді менше видержних відпадає, не вмючи пояснити собі конечности й цілі пластового порядку й карности та до них наломитися.

Треба отже майбутних прихильників чимось захопити, притягнути, вказати, що Пласт поруч серйозної праці, є грою й то великою грою з усіми признаками проб життєвої самостійности.

Отже насамперед мусите мати кількох хлопців помічників. Вони вам вишукають інших. На початок не збирати за богато, так 10—12.

З ними зробіть нічну прогульку з нічлігом в полі. Розпаліть ватру (покажіть як розпалюється ватру, як ставиться шалас, шатро), зваріть вечеру, потім пічніть гутірку. Розставте нічні стійки.....

.....Урядіть гру пізнання міста. Розставте нічні стійки..... цеви з стежі виберіть одну улицу, а на тій улиці один дім. Напишіть на карточках і вручіть це кожному з стежі, з порученням; відшукати улицу, дім і точно описати його вигляд, входи, мешканців, їх звички. Поясніть, що незнання міста, брак зацікавлення його внутрішнім життям, дав у висліді 22. листопада 1918 р. у Львові.

Виповнювання поручень.

.....з як найбільшою швидкістю. Урядити так, щоби не було помилок, говорення: «я забув». Напр.:

Африканська почта. — Висилаєте рано якась поручення. Передаєте його одному з хлопців і кажете, кому він з членів стежі має його донести. Слідуючий має занести це поручення своєму сусідови, а той знова дальшому і т. д. Останній з стежі має вам переказати видане вами поручення.

Слідження.

Покажіть як виглядають сліди пса, лиса, kota, людини... підіть з пластунами на прогульку. Кажіть їти яким слідом (по дощи, на снігу). Опісля прочитайте яке оповідання Ернеста, Сетона, Томсена (опов. «Перший крок» — збірка «Дух лісу»).

Добре діло.

....Поясніть, що то є добре діло й дайте приказ здати звіт з зробленого протягом життя бодай одного доброго діла.

Змагання.

....Урядіть на свіжому воздуху змагання в дужанню, перегони. Пластовий однострій.

....Прийдіть на сходи в пластовім однострою. Поясніть відзнаки. Подайте його ціну, заохотіть до справлення собі однострою. Покажіть кілька знімок з пластового життя (табор, прогульки).

Забави.

....Уряджуйте багато товариських забав, гор, полєвих вправ.

Уложіть і переведіть першу програму сходи прихильників.

Дайте до дому прочитати яку займаючу книжку (історичне оповідання, пластовий часопис). Якщо не вміє котрий читати, пічніть науку читання й писання....

Впорядчик.

Організатори, що беруться за трудний і відповідальний обовязок гуртування та виховання ремісничої молоді пластовими методами, не усе здають собі докладно справу з двох суттєвих справ:

1) З відповідальності своєї праці перед майбутнім (громадянське виховання ремісництва).

2) З того, чи організований ними пластовий відділ підготовлює як слід кожного поодинокого пластуна до реального життя.

Так не кожний організатор уявляє собі як слід, як повинно виглядати громадянське виховання ремісника.

Після Бейден-Пауеля на доброго громадянина складаються отці прикмети:

- а) характер,
- б) фізичне здоров'я,
- в) фахове формування, що уможливує добуття поведінки у життю,
- г) готовість і практика служби ближнім.

Перш за все про вироблення характеру. Переконайте кожного ремісника, що в будові власної держави, найбільший інтерес в першу чергу кожного ремісника.

Особистим приміром впоюйте кожному ремісникові почуття національної гордості та чести.

Святкуйте у вашому курні величаво свята 1. листопада, 22. серпня, свято борців у Зелені свята. Виробляйте у ремісників почуття гордості з почуванням себе свідомим українцем. Підчеркуйте у гутірках нашу моральну вищість над нашими національними ворогами, ілюструючи гутірки примірами з історії України, історії рідної культури, промисловості, кооперації, примірами біжучих випадків....

Впоюйте почуття громадянської обов'язковості й жертвенності, обов'язок усе й всюди уживати тільки рідної мови, виключуйте й думку входження в дружні а то й родинні зв'язки з нашими національними ворогами.

А це все попри впоювання змісту пластових законів. Що до підготовки до реального життя, то не ходять тут про запевнення пластунови ремісникови заробку, чи праці. Нам ходить про вироблення амбіції у пластуна: вибитися у своєму званні як найвище.

Бейден-Пауел каже, що:

- а) точне застосування до інструкцій,
- б) енергія в праці з найбільшою економністю часу,
- в) чемність у відношенні до клієнтів і товаришів,
- г) докладне ознайомлення з цілим підприємством,
- г) дбайливість про свою поведінку,
- д) виверженість і концентрація себе в певному вибраному напрямі.... отце чинники, що складаються на досягнення поведінки в життю.

На це належить впорядникам звернути бачну увагу та присвятити ряд гутірок життєписам таких людей, як Форд, Едісон, Рокфеллер, Ліндберг....

Врешті ще кілька слів про інструкторський, пластовий вишкіл. Може його дати пластовий підручник, пластова преса, врешті пластовий інструкторський табір. Останній очевидно в більшій мірі як підручник і преса.

Тому, якщо хочете, щоби пластування в організованому відділі не заскорозило, повинні ви відбути бодай один інструкторський пластовий табір. Це конче!

І мені трудно приходить назвати «пластуном» того, що не відбув бодай одного пластового табору, — настільки ціню той таборовий дух підйому, що перепоює за час побуту в таборі ціле «я» пластуна таборовика, щоби засталити його до грядучих змагань.

ІСАЇВ ПЕТРО МАРКІАН
скаутмастер „Л. Ч.“

Роля Пласту в національному розвою.

Не буду говорити про неї вичерпуючо. Хочу тільки підмити одну її сторінку, яка є дещо скрита й не все без застанови можна собі її усвідомити.

Знаю є річчю, що в народі, який довгий час є в неволі й не бере безпосередньої участі у державному житті, вельми заникає вміння володіти, проводити, приказувати, одним словом заникають громадянські та державно-творчі здібності, — народ не вмє сам собою правити. Доказом сего може бути такий факт, як нпр.: Коли звільнено Мурунів Північної Америки з невольництва, в деяких місцевостях піднесли вони ворохобню й жадали для себе панів*).

В нашій історії бачимо склонність нашого народу піддавати себе пануванню других. Покликання Варягів, піддання Хмельницьким України Москві, Дорошенком Туреччині, роля центральних держав у наших визвольних змаганнях, всі політичні орієнтації на всіх, тільки не на власні сили, брак провідників в різних ділянках — отсе сліди тої склонності.

Викорінити її з нашої психіки, виробити людей активних — добрих провідників, — се мабуть найважніше й найбільш пекуче завдання укр. національного виховання.

До сього саме між іншим Пласт змагає й сим потребам як найбільш відповідає. Всі організаційні форми Пласту від малого гуртка (7 пл-ів) до верховних пл. властей мають на меті виробити вміння володіти й проводити. З одної сторони велика самоуправа (виборність команд), а з другої карність і послух вибраним властям, відповідають вповні сучасним державним устроєм, де населення є рівночасно й підметом і предметом правління.

Не буду тут входити в подробиці й вказувати як поодинокі пл. чинності й діловодства впливають на вироблення провідника.

*) Про занепад тих здібностей у поневоленого народу пише докладніше Б. Клиш: Національне виховання, Берлін 1923, що повинен кожний пл. провідник прочитати.

Вкажу тільки один примір. Вже хочби через те, що пластуна часто перебуває в більшому гурті людей і перед ним виступає, призвичаюється до нього, не боїться його, той гурт на пластуна не діє суґестивно. Пластун робиться відпорним на його вплив і не підлягає т. зв. настроєви товпи (animus turbae). Може він отже в гурті критично думати, орієнтуватися, а через те й тим гуртом правити.

Що Пласт дійсно виробляє провідників, міг про се переконалися той, хто обсервував деяких старших пластунів, яким вже приходилося правити сотками людей. Згадати хочби заряд пл. таборів, що цілком не є легкою річчю, з якого однак старше пластуництво в багатьох випадках прегарно вивязувалося, краще, як деякі старші одиниці в подібних ситуаціях.

Через сю свою сторінку Пласт безумовно в великій мірі починається до розвою нації, бо робить її здібною до самоуправи й володіння.

Що так є, не диво, бо методу пл. виховання укладав Англієць, який, тямлячи про різні цілі характеру, потрібні в життю індивідуальним і громадянським, не міг забути, що кличем його неугнутого народу є: „Велика Британіє, пануй над морями!“

SENIOR

В останні дні.

Львів, 1. лютого 1930.

Пластові видання. — Події на провінції — З діяльності УУСП. — Протирадянські демонстрації — Keep smiling!

На цьому місці хотівби я дати огляд пластового життя за час від появи одного числа нашого часопису до друку другого. Від чогож зачати огляд у першому числі! Хиба від сего, що нас у останній час вельми врадувало або заболіло. Та у Пласті (»Діло ше нині друкує малою буквою, я, як один із »зарозумілих« писатиму все великою), кажуть деякі, не можна зраджувати своїх зворушень, й тому я зачну від »нейтральної« події в нашому життю, від нашого часопису, що завдяки довгій надумі »Ради 4-ох« (членів редакції ПШ) зокрема дякуючи влучній замітці брата Геня Коропецького дістав назву »Пласт-шлях« (скорочення вже мое!). Як його (часопису не Геня) завдання та яка його праїсторія прошу прочитати на другому місці. Тут тільки прошу прийати до відома, що наш ПШ виступає на фоні загального оживлення видавничого пластового життя, яке довгий час завдяки... (ну, ну, найдіть виновника!) стояло на мертвій точці. Зачав його оживлювати за гроші львівської »Зорі« ніхто інший, як медик Адьо Кархут, видавши ясно, популярно написану »Першу пробу пластуна« для ужитку пластунів-ремісників. Книга мала успіх. Тому й не диво, що весною м. р. завязалося й нове пластове видавництво »Вогні«, яке видало поезії »Дорога« Б. Кравців, які також мають успіх і у критиці (Хвалить усі; Нова Зоря, Л. Н. В. і Н. Шляхи) і в продажі, а згодом »Пл. гурток« Є. Ю. Пеленського, книжечку, потрібну, коли не для кожного пластуна, то для кожного пл. впорядчика. Успіх у сих виданнях зродив нову книжечку Адя: »Друга й третя проба пл-стуна«, підручник таксамо легко й прозоро написаний, як і перший. Поручаємо всім, хто хоче »пластувати«.

Поруч сих видань згадаю ще про одноднівку друковану Л. Ч. »Гей-гу, гей-га!«, яка може була би й мала успіх також, якби не була... сконфіскована. Коли ще до сего додам; що видано пласт. календарець, що десь там друкуємо — отже прогульки на Волинь (човнами) і факт, що »М. Життя« змінило формат і хоче ґрунтовно змі-

нити й зміст, то будемо мати хоч який-такий погляд на пластовий видавничий рух по сей бік Карпат і Збруча за останні дні.

З пл. видань, що виїшли не друком, згадаю тільки гектографований самбірський »Шлях«, за який кількох пластунів самбірських сиділо на лаві оскаржених. На сам наш новий рік закінчився в Самборі процес »25-и учнів самбірських середшкіл за належання до »незаконної організації Пласт«. Арештовані ще літом с. р., виключені з гімназії й закінчили свою судову справу 14. І. с. р. Вони щасливі — їх звільнено. Не так щасливі були їх товариші з Тернополя, Гаїв к. Тернополя й Погаїка, де в »останні дні« засуджено за належання до »незаконної організації Пласт« цілий ряд пластунів гімназистів, селян і робітників, деяких навіть по два місяці арешту з заміною на 3 тисячі зол. кари. Гаївці й Пochaївці, як чуємо, внесли відклик. Гурток Тернопільців гімназистів пішов уже скитатися по світі, засуджений останньою інстанцією. Веселим фактом є вже звільнення трьох провідників Пласту в Зборові о. опік. Кулика. звязк. Тимкевичівної М. і курін. Купчика судом з дня 20. м. м. Їх поліція рівнож обжалувала в належання до »незаконної організації Пласт«. Реєструємо отсі випадки публічно, як також і ті, що львівська поліція забрала в останні часи деякі книги ВПКді, хочби тільки тому, щоби зазначити, на які перепони натрапляє наша цілком легальна праця над вихованням нашої молоді. Кривою всепочуватимемо факт, що ск втове виховання молоді дозволене нетощо польській моподі, але німецькій й жидівській, яка в Польщі має затверджен. й статут аж двох скавтових органзацій. Українці одчаче вже давно ждуть на статут своєї організації — даремно. А тимчасом з чистої пластової праці робиться негальщина. До вже згаданих подій ще треба додати, що тільки завдяки енергійним заходам родичів і оборони вдалося оборонити перед закидом »незаконності« також кількадесять пластунів з коломиїської гімназії осінню м. р. і склонити дирекцію сеї гімназії до повного прийаття сих гімназистів до школи.

Але тимчасом пластове життя кипить. Найкраще у Львові. Дуже гарну ідею проводить м. и. командант УУСП (Янкель vulgo), уладжуючи в деякі памяти нам дні академії з рефератами таких людей, як Др. Старосольський В., Др. Д. Дзюнов, Др. І. Макух, сен. М. Галуцнський і др. Надзвичайно гарно приготовані реферати сих людей поширюють належно світогляд нашої молоді й звязують наш рух з загальноукраїнським життям. У сей спосіб і відсвятковано свято Листопада й Зєдинення Укр. Земель, у сей спосіб Зїзд ст. пластунів уладив свій чайний вечір, на якому одначе не забракло й веселих моментів. У центрі сих останніх стояв »Таборний Вертеп« курінь »Ластівка«, гарна сатира на наші таборні відносини.

Зимою відбулися наші два Зїзди. Один ст. пластунів і Верховий Пл. Зїзд. Про перший пишеться окремо, про другий можна багато говорити, одначе обмежитися треба. Прочитано звіти, переведено нами досить основну дискусію, намічено склад нової ВПК (її затверджує, чи приймає до відома Гол. Виділ Т. О. Д.) приступити до ухвалювання намічених резолюцій. Резолюції, подані ВЗК-дою, переведено скоро й легко. Вони впливали з дійсно загально відчутих потреб, із гуші кипучого пластового життя. Отсі резолюції подамо на другому місці з відповідним обясненням по прийняттю ВПК-дою способу їх виконання. Та до тих резолюцій вписано ще збоку дві групи інших: резол. про створення окремо Водного Пласт. Уладу та резолюції для поглиблення релігійного світогляду. Перша довела до створення окремого реферату водного пластування при ВПК, друга викликала гарячу дискусію на жалі і сих осіб, що нині стоять далеко від дійсного пласт. життя, що не орієнтуються гаразд у настроях у Пласті й тому своїми виступами дають нині спромому викути: могутчу зброю для повалення Пласту, зглядно захитання авторитету ВПК ди. чим внесено несмак і взаїмне недовіря. А прецінь се все можна було би обминути, а успіх був би куди краший. Закінчуючи сей перший огляд не мжемо поминути ще одного факту, коли завдяки польськ й львівській пресі Пласт виступив на фоні протирадянських демонстрацій у Львові осінню м. р. Не станемо на сему місці доказувати й оправдуватися, звернемо тільки на се увагу, що той самий Пласт був недавно названий тереном перехреснувань комуністичних впливів, тепер треба було знайти козла жертвенного а рвночасно дати знову »а зец« немилій собі організації, зроблено Пласт виновником протирадянських демонстрацій. А ми були, є й будемо тільки Українським Пластом, будемо виразником всесвітнього скавтового руху, перенесеного на терен виховання української молоді, незмінні й незломні в своїх змаганнях по ідеалах Краси, Добра й Правди, хоч оудуть нас називати іменами комуністів, увістів, націоналістів, клериканів, лібералів ітд. ітд. Keep smiling (см.йсь)!

звучить американський наказ на залізничних станціях і на інших публичних установах, «а smile costs nothing» (сміх нічого не коштує) «За сміх купиш те, чого за мільйони доларів не дістанеш». Але той самий американець словами Т. Рузвелта сказав: «Не варт є спасіння чоловік, що не готовий є життя свого заофірувати великій справі».

УРЯДОВІ ВІСТИ В. П. К.

РІК ВИД. VI.

ЛЮТЕНЬ 1930.

Ч. 3. (28).

Обіжник ч. 13/19. Набування «Свастики заслуги». Отсим подаємо до відома, що у ВПК можна вже одержати металеву відзнаку «Свастики заслуги», виконану по затвердженому ВПК-дою взірці. Відзнака виконана в комбінації бронзу й емаль. Ціна одної штуки відзнаки разом з синенькою ленточкою десять злотих. Гроші за відзнаки складає сей курінь чи установа, яка подає пластуна (-ка) до відзначення. Гроші за давно одержані відзнаки платити відзначений; поручається однак куріням по можності зложити, хоч частину оплати за відзнаку за своїх членів зі своїх курінних фондів. Відзнаки видаватиметься за провіркою відповідних документів через Кмди курінів зглядно через Кмду УУПС (для скавтамствів). Хто одержав більше разів «Свастику заслуги» сей одержить відповідний значок на ленточці.

Обіжник ч. 14/19. Про переселення таборових плянів на рік 1930. Всі пласт. частини, які мають намір організувати цього року які небудь табори, сталі, чи мандрівні, подадуть до дня 30. марта 1930 р. докладні їх пляни до затвердження В.П. Командою.

Для інформації подіється, що В. П. Ком-да задумує уладити в 1930 р. отсі сталі табори:

Табор новиків в Підлютім, табор новичок в Підлютім, обл. пласт. табор на Соколі, жін. обл. пл. табор на Соколі, обл. низовий пл. табор на Поділлі, низовий пл. табор в Уневі, Водний пл. табор в Монастирі, жіночий інструкторський пл. табор, муж. інструкторський пл. табор та інші поменчі пл. табори.

Організацію цих таборів віддасть В. П. К. подинским куріням У.У.С.П. Про час і місце й інші інформації подасть ВПК. пізніше,

Обіжник ч. 15/19. Відзначення. Верховна Пластова Команда наділила в листопаді та грудні м. р.:

Шохвальним письмом: 1) Сктм. д-ра Гіряка Никифора в Тернополі, 2) проф. Подільського Костя в Празі,

3) ст. пл. Алиськевича Богдана в Ужгороді, 4) ст. пл. Малюцу Йвана у Львові, 5) ст. пл. Коропецького Евгена у Львові та 6) ст. пл. Дороша Юліана у Львові.

Свастикою заслуги: 1) Сктм. Навроцьку Дарю та 2) сктм. Бачинського Леоніда.

Хрестом «За юнацький чин»: 1) Кравса Степана в Перемишлі та Кукуча Олександра в Ужгороді.

Свастикою Вдячності: В. П. д-ра Щуровського Володимира у Львові.

Обіжник 16/19. Клясфікація таборів 1924 р. В. П. К. признає:

1) Табор Новиків в Підлютім — табором новиків з правом признання індивідуально на внесення км-дта інструктором того табору відбуття інстр. таб. типу Б. Табор Новиків в Підгородцях — табором новиків.

2) Табори: Низовий пл. табор в Якторові—Уневі, Низовий пл. табор VI под. окр. на Лисоні — пластовими таборами.

3) Табори: Водний пл. табор в Монастирі; Жіночий-обл. табор. на Соколі; I. жін. інстр. табор на Соколі; Обласний юнацький пласт. табор на Соколі-інстр. пл. таборами типу Б.

Всім цим інструкторським таборам признається право подати на підставі індивідуальної оцінки Команд таборів цих пластунів(-нок) які вже відбули два пл. табори, мають степень пл. розвідника, а в цих таборах працювали в проводі як члени булав, або інструктори, як кандидатів на звязкових В. П. Ком-ди.

4) Табори: Мандрівний II. К. УУ. СП. «Червона Калина», по Карпатах; Перший жіночий мандрівний табор XII. К. УУ. СП. «Ластівка» по Лемківщині; Мандрівний I. пл. К. Ю. ім. П. К. «Сагайдачного»; Мандрівний III. К. УУ. СП. «Лісові Чорги» на Поділлі; Водний мандрівний табор на Волинь — признається пл. мандрівними таборами.

За згідність

Богдан Ластовецький
секретар В. П. К.

3 ПЛАСТОВОГО СВІТУ

V. Міжнародня Пластова Конференція.

6—7 серпня 1929 р. в Aggowe Park.

Конференція відбулася в звязку з Джемборі в А. Р. Програму конференції обмежено до крайних границь, щоб провідників молсді не відривати від оглядання пописів і змагань. Конференцію почав Бі-Пі промовою, в якій подав її мету — а се добро хлопця-юнака кожного народу. Подав далі нарис зросту організації від конф. в Кандерстег і зясував деякі відемні сторони пластового руху. З них найважніше — існування кількох пласт. організацій в одній країні. Підніс додатно подію створення Союзу Пластових Організацій у Франції, де досі три організації виступали все окремо. Для виступу на Джемборі вони створили союз, який повинен розвинути у безперервну дружню співпрацю. По відчитанню привітлія вибрано ком-сю внесень, до якої увійшли Мортімер Шієр (Америка), Вільчек (А-стрі-), Бертє (Франція), Ліберат і о. Жекоб (Бельгія), Венахі (Греція). Ся комісія стала також комісією-маткою. Звідмлення за час 1926—1929 Міждержавного Пластового зложив Дирек ор Г. Мартін.

Подаємо короткий зміст того звіту: Всі ухвали 4-ої конф. в Кандерстег виконано. В Мехіко домова війна розбила пл. організацію, тепер переводиться реорганізацію. Чіле й Голандія впроваджують неістотні зміни в Пластовий Закон. Справу меншостезих груп у Ч. С. Р. залагоджено успішно, певні труднощі виникли тільки в Латвії, де відділилася група німецьких пластунів. Бюро зверталос до преси, щоби вона не називала незареєстрованих у Бюрі пластових організацій назвою «scouts» або «scoutisme» і се визнання не мало успіху тільки в двох случаях: італійську організацію фаш. молоді Balilla названо Italian Boy Scouts і одну незареєстровану турецьку орган. названо scouts. В Англії признано залізничні знижки й пластунам понад 18 літ. Принято до Бюра організацію на о. Куба (1927), в Персії (1928) і орг. Вірменів у Франції (1929). Бюро брало через своїх відпоручників участь у ріжних міждерж. педагог. і інших конференціях.

Національні зльоти були в 1927 р. в Швеції, Швайцарії й Франції, в 1928 р. були в Латвії, Норвегії та на Мадярщині. Окрім сего відбулися: в р. 1927 Зльот Морських Пластунів і їх конференція в Д-нії, а в 1928 р. на Мадярщині. Бі-Пі брав участь в 1927 р. в Швеції на зльоті, а в 1928 р. на Мадярщині. Дир. Мартін відвідав Бельгію, Швецію, Фінляндію, Норвегію, Швайцарію, Америку (5 конф. з амер. пласт.), Палестину й Єгипет.

Альбанія просила І. Б. о поміч. Вислано їй двох інстр., а одного Альбанця прийнято до Джівлел табору.

В Бельгії Католицька Пл. Організація получила з Бі-Пі пластунами.

В Бразилії Римо-кат. Пластовий Союз відділился від „União de Escoteiros“. Їх прийняття до І. Б. розважується.

В Німеччині D. P. V. не можна уважати за пластовий, бо не має пластового проречення ані Пласт. Закону. Кілька інстр. з інших організ. були в Джівлел-таборі.

В Італії рух пластовий зовсім знищений, забороню усякої іншої організації поза «Balilla»-ю.

В Голандії римо-катол. властні створили відрубаву організацію, яку одначе в майбутньому, дякуючи заходам І. Б., зфедерується з «Nederlandsche Padvinders».

В Португалії існує дві організації „Escoteiros de Portugal“ і „Corpo Nacional de Scouts“. Обі вони визначили спільного заграничного представника, в слід за чим визнано їх Ітернаціональним Ксмітетом, як одиницю.

В Швеції довгий час здержано розвій „Sveriges Scoutforbund“ ксн-фліктом з У. М. С. А., який одначе на конференції за справою бр. Мартіна поладано. На жаль власті У. М. С. А. не затвердили умови з їх представниками.

Наприкінці подав референт цікаву статистику пл. Руху, з якої важніші рубрики подаємо: про-ідників — 299,612, ровер-скавтів — 43,592, скавтів — 1,305,699; водчих скавтів — 11,741, новиків — 210,672, — загалом 1.87. 316 пластунів — приріст від останнього звіту з 1926 р. — 208,609 пластунів.

Конференцію закінчено рядом резолюцій, з яких найцікавішою являється заборона існування пл. орга-

нізації «нац. меншин» без згоди державної пласт. організації (!).

Як д. відомо, що чергова Міжнародна Пластова Конференція відбудеться в 1931 році в місті Зальцбург в Австрії. Місце майбутнього Джемборі ще не усталено. Стараються о право уладження світового Джемборі тепер найбільше Зедин, Держ. Півн. Америки й Бразилія, Барцельони, як було говорено на Джемборі в Англії, тепер не береться під увагу.

З життя німецької властової молоді.

Deutsches Pfadfinderbund, що належить тепер до новоствореного союзу німецьких організацій молоді т. з. Jungdeutschlandbund присвячує тепер багато часу організації поїздок у німецькі краї й колонії поза своїми границями. С. р. літом звязується тісніше з нім. народами прибалтійських країв. Там організовано окремий Deutschbaltisches Pfadfinderbund, який літом с. р. уладжує свій

перший табор. D. P. V. піврав усякі звязки з Інтерн. Пл. Бюром. З новим роком має повстися чергова відозва D. P. V. до всіх пластових уладів світа з поясненнями, чому D. P. V. не вступає до I. C. S. Досі до I. C. S. не належить ніодна організація німецька. Правда одна орган. т. Das d. Späherbund, що має кілька філій „Ortsringe“ по Німеччині та орган. Deutscher Scoutverband були на світовім Джемборі й стараються головню серед представників Бразилії за прийяття до I. C. S. І булиби може зістали прийяті, та не можна прийти мимо зусиль Бразилії до обечання між сьобма згаданими організаціями, а через сь видати тра. ва прийяття. Справа має бути вирішена на пласт. конференції в 1931 р. в Зальцбург. Тимчасом приступили до видава ня часопису „Der Späher“ у Берліні Як видимо зстоять тепер дві організації, національна Deutsches Jungdeutschlandbund, до якого тепер старається за прийяття навіть союзи о 700,000 членів і слабенька нині організація »D. d. Sp. bund«.

ОГЛЯД ПЛАСТОВИХ ЖУРНАЛІВ

Jamboree; Symposium of World Wide Scouting. N. 37 January 1930. (Agr. Peg. International Bureau 25 Buckingham Palace Road, London, S. W. 1.)

Джемборі — це офіціоз Інтернаціонального Бюра Бой-Скавтів. Виходить що чвертьрічча в англійській та французькій мові. Останнє січневе число усе ще переповнене гулом джемборівського злету. Вступна стаття пера старенького Бі-Пі — повна модерного пл. «пацифізму» та натхнення вірою в «право доброї волі та миру м. ж. людьми» (!). Після неї йде рівно пацифістична стаття молодого ще Губерта Мартіна, начальника I. B. закінчена рівнож могутим акордом «віри в зуніформування народів, прапорів, мов, у сполуку кляс і рас... і т. д. (!). До тих джемборівських пеанів долучується спомина з Джемборі французького пластуна Жака Севена, націхований типовим «geveganse» в сторону англійської гостинності. З дальших статей сля згадати «Проект пл. Уладу на Отвертому Мо-

рі» адмірала Кемпбеля та розвідку про ефекти пл. праці у «Пластунів-калік». В дальшому йдуть звіти з гостини бр. Мартіна в Бельгії, сімських і американських пластуни- в Японії та цікавий опис Національного Джемборі Еспанії з нагоди барцельонської вистави. Вкінці заслужують на увагу проспекти табору глянського Уладу в Оммен та інструкторського табору в Жілвель-Парку. Цілість зраджує аж надго ясно «наівно-пацифістичний» курс I. B., що знаходить свій вислів навіть в додатку світлин, в представленню Лги Націй на фоні Джемборі та в її словах... «Ось мсі союзники...»

Die Waffenschmiede; Führerblätter des deutschen Pfadfinderbundes Heft 4, 5, 6, 1929.

Перед нами три останні числа провідницького листка D. P. V. й після їх прочитання приходиться ім писати некролог. Проживши 16 літ перестали вони виходити, а свою духову спадщину передали на »Die Kommenden«. При-

чиною їхньої смерті стала німецька партійна гризня й сьрещені пляни партійних провідників, що хотіли ужити молоді зорганізованої в »Deutsches Pfadfinderbund« для своїх махінацій. Головним виновником їх упадку є націоналістична група Гітлерівців, що забажала розбити так численні союзи й втупити їх у своїому націоналістичному морі.

»Die Waffenschmiede« появлялись періодичними зошитами, незвичайно дбайливо виданими. Приносили досить багато цікавого матеріалу, до якого

нераз попадались справді цінні провідницькі статті. Одними з кращих, друкованих в останніх трох зошитах є »Підстави псаполітичного виховання«, що розвиває питання виховання спертото на традиції, а не на політичних орієнтаціях та »Союзна виховання«, що обговорює квестію суспільного виховання молоді в душі добрих гор жанських прикмет. Особливістю цього журналу був додаток текстів пісень з нотами, що зложили досі досить поважний співанник.

ОГЛЯД ПЛАСТОВИХ КНИЖОК

НОВІ АНГЛІЙСЬКІ ВИДАННЯ.

Twenty — one Years of scouting, by E. K. Wade, London стр. 288. Книжка ця — це як кажеться в підзаголовкові «Офіціальна історія Скавтового Руху від його початків». Автор її, знаний з біографії Бі-Пі — старається звязати весь Рух з особою самого Бі-Пі та шукає початків пл. методи в діточих і хлопячих забавах Начальника. Видання, надзвичайно багато ілюстроване, робить дуже симпатичне враження.

Handbook for Patrol-Leaders by William Hillcourt, Boy Scouts of America стр. 400. Надзвичайно практичний і подрібний підручник для пл. впорядчиків.

The Gillwell Book Boy Scouts Assoc. стр. 34. Це історія розитку великого інструкторського табору в Gillwell Park-у. Побіч подано теж багато інформації для кандидатів на учасників того табору.

Hiking by D. Francis Morgan London стр. 128. Підручник мандрівних таборів і дальших прогулок, написаний довголітнім провідником таких таборів. Надзвичайно цікавий зміст доповнюють гарні світлини, рисунки й шкідли.

How to run a troop by Ewerst Joung, Pearson стр. 160. Перше видання цього підручника появилось в 1916 р. Книжка, призначена для початку в порядку подає надзвичайно бо-

гато матеріалу на сходинах дуже яскро хронологічною методою.

The World Jamboree of Boy Scouts, 1929, The Times стр. 50. Це — звіт з Джемборі, виданий в останньому його дні.

Scouting for Boys вийшов в 14-ім виданню.

Boy Scouts Diary — календарець аґенда для пластуни доповнений потрібним в щоденнім пластуванні матеріалом.

НОВІ НІМЕЦЬКІ ВИДАННЯ.

Der Führer Pfadfinderführerhandbuch von A. Sik bei L. Voggenreiter Potsdam стр. 172. Книжка ця — це порядник для пл. провідників головню в ідеоологічній квестії їх пластування. На зміст її зложились статті, що пероводять глибоку аналізу психологічного ґрунту відносин між провідником а ґуртком. Цікаві вони не тільки для пл. провідника а також для провідника взагалі.

Der Sippenführer. Das Buch der Patrouillen-Führers von dr. D. Major. Підручник призначений для початку молодого провідника. Писаний в безпосередньому й широму тоні й припожений до способу думання молодих людей. З важніших уступів наводимо отсі: »Як вироблювати плян праці ґуртка.« »Обсервація хлопців і їхніх прикмет«, »Послух і карність« і т. д.

Вашим завданням

є теж попирання рідного промислу і торгівлі, бо це основа народнього добробуту.

Розповсюднюйте збут масла й набілу

„МАСЛОСОЮЗУ“

Причинюйтеся

до оснoвування молочарських кооператив, як членів

„МАСЛОСОЮЗУ“

Найкорисніше, найпевніше й найлегше умістите свої ошадности в золотих або долярах в

КООПЕРАТИВНИМ
БАНКУ

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20. Телеф. ч. 5-57 і 80-50

Опроцентування вкладок різдвяних, феріальних, приданого й на усамостійнення вище від опроцентування звичайного. Вкладчикам з провінції висилає Банк для надсилання вкладок ошадностей безплатно складанки Почтової Каси Ошадности.

За вкладки й їх опроцентування ручить Банк цілим своїм майном, яке складається з 3-ох реальностей у Львові і двох більших посіlostей по верх 2.000 моргів.

Зі зложених ошадностей уділив Банк в минулому році позичок по верх 6.000 000 зл. переважно селянам на купно ґрунтів, відбудову будинків, докуплення інвентару і т. п.

Вкладки почавши від 1 зл. приймає Банк щоденно від год. 8:30 до год. 2:30, а в неділі і свята від год. 10—1.

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

НАЙСТАРШИЙ ПЛАСТОВИЙ ЧАСОПИС

10-ий рік видання

ілюстрований журнал-місячник Українського Пласту. Містить оповідання й вірші молоді й для молоді, научні розвідки, інструкції, як вести пластову діяльність, вісті з пластового світа і т. д.

Річна передплата вносить 7 зол.; одне число 60 сот.

Адреса Редакції й Адміністрації: Львів, Бляхарська 11/1

ПКО в Кракові ч. 408.630. / Видає: Укр. Краєве Товариство Охорони Дітей.

ПЛАСТУН

ілюстрований часопис пластової молоді, виходить місячно крім липня й серпня в УЖГОРОДІ; приносить багатий пластовий матеріал і вісті з пластового світа.

Передплата для на-унів 4 кч., для непа-унів 8 кч., одне ч. 1 кч. Замовляти через МЖ.

Адреса Редакції й Адміністрації: ЮРКО БЛАЕЙ, Ужгород, заведення глухонімих.

ДЛЯ НАШИХ НОВИКІВ! СВІТ ДИТИНИ ДІТОЧА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ!

багато ілюстрований місячник для дітей, новиків, юнаків. Додаток: Куток пластунів-новиків, де містяться пл. казки, оповідання, гри новиків, пл. ілюстрації і т. п.

Передплата: щорічно 12 зол.; одне число 1 зол.

Адреса: „СВІТ ДИТИНИ“, Львів, Зіморанчя ч. 3.

НОВИЙ ЧАС

ілюстрований популярний часопис; виходить щодругий день. Додаток щомісяця: ПЛАСТОВИЙ ГРАБОР, що містить популярні інформаційні статті про Пласт та приносить вісті й інформації з українського пластового життя.

Передплата: місячно 270 зол.; чвертьрічно 8 зол.; річно 30 зол.

Адреса: НОВИЙ ЧАС, Львів, Боїлів 4. — ПКО Варшава 152.604.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Український популярно-науковий журнал, що подає статті з різних галузей науки й знання.

Видає Товариство „ПРОСВІТА“ у Львові, Ринок ч. 16.

Передплата вносить: річно 18 зол.; чвертьрічно 5 зол. За кордоном 4 ам. дол.

ВІДРОДЖЕННЯ

Орган Українського Протигалькогольного Товариства „Відродження“.

Львів, вулиця Гредницьких ч. 4. П. П.

Річна передплата для членів 3 зол., для нечленів 3-60 зол.